

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia S. Avgvstini de humanæ naturæ stantis, lapsæ,
puræ statu & viribus eruitur & explicatur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

Praefatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13673

72

CORNELII IANSENII
EPISCOPI IPRENSIS
DE STATV NATVRÆ
INNOCENTIS,
S E V
DE GRATIA PRIMI HOMINIS,
ET ANGELORVM
LIBER SINGVLARIS

P R Æ F A T I O.

E natura hæresis Pelagianæ & Semi-Pelagianæ ; de utriusque dogmatibus, diversisque statibus quos habuerunt, & vultibus quos ad fallendum incautos induerunt, multa in opere præcedente diximus: ut colubri isti tortuosi omnium oculis exponerentur. Deinceps ea, quantâ potuerit à nobis fieri curâ, pertractanda sunt, quæ Catholica doctrina, quatenus à S. Augustino, Prospero, & Fulgentio explicata fuit, & in ipsorum, Romanæque Ecclesiæ monumentis continetur, ad vitandos illos errores destruendolque tradit. Parum quippe prodest scire dumtaxat quid hæretici sentiant, nisi simul scias, quid in eorum sensu probandum aut improbandum sit. Et quia diversos humanæ naturæ status percurramus, innocentis, lapsæ, reparatæ, & vires ejus in unoquoque ad bene operandum exploravimus, ut Pelagij sensum ac dogmata de singulis pernoscere possemus; iisdem quoque vestigijs in ijs refellendis insistendum puto, ut probabilior sit ipsâ ejusdem ordinis generalis luce disputatio. Generalis dico, quia pari ferè modo statum naturæ innocentis, hoc est, primi hominis & Angelorum, statum lapsæ, statum puræ quem vocant, statum reparatæ per Christum, & vires quibus in unoquoque pollet, lustraturi sumus, & gratias quibus indiget ex Augustino tradituri. Hanc tamen adhibebimus prolixitati moderationem, ut magis rerum ipsarum connexionem acque ordinem spectaturi simus, quàm dogmatum ac dictorum Pelagij. Rerum enim naturâ perceptâ, quidquid multipliciter veritati contradicitur, uno intuitu quàm falsum sit, intelligitur. Ita nec dicemus superflua, nec eadem ad singula Pelagij dogmata cum tædio legentium repetemus. Accedit, quod multa in Pelagianorum doctrinâ ita clarè repugnant Catholicæ doctrinæ, ut ab omnibus etjam Scholasticis uno ore damnen-

damnentur: quibus refutandis immorari supervacaneus hactempe-
state esset labor.

Itaque mihi constitutum est non cum larvis mortuis vel profligatis
luctari, ex quo forsan major eruditionis existimatio, quam fructus
nasceretur: sed illa potissimum Pelagij sensa & pronuntiata pondera-
re, quæ à Recentioribus non satis videntur esse penetrata: quorum
alia non intelliguntur, alia non putantur esse noxia, alia etjam sana
judicantur: Quapropter quicquid in Augustini doctrina contra Pe-
lagianos & Massilienses tradita à Recentioribus rectè intelligitur,
eosque consentientes habet, intactum prætermittam: ut diutiùs in
controversis, & præcipuè in enodando gratiæ actualis adjutorio hæ-
rere liceat.

CAPVT PRIMVM.

De creatione Adami in gratia & sanctitate.

V igitur à gratia status A
innocentiæ tam homi-
num, quam Angelorum
ordiamur, multa hic
silentio prætermittimus,
quæ Scholastici studiosis-
simè disputant. Pauca
solummodò capita tan-

gemus, quæ magis ad intelligendum auxilium
gratiæ, quo munitus fuit, spectare videbun-
tur. Vbi primò occurrit, utrum Adamus in
statu gratiæ creatus fuerit? Quæ quidem quæ-
stio à festinantibus ad actualis gratiæ adjuto-
rium, de quo tota cum Pelagianis controver-
sa fuit, præteriri quoque potuisset; nisi non-
nulli Scholastici tum recentiores tum vetustio-
res, rem istam potius ex ratione, quam tradi-
tione metientes, in dubium revocassent id de
quo antea Ecclesia non dubitavit. Nonnulli
enim aperte asseruerunt, primùm hominè sine
gratia sanctificante conditum fuisse, quam post-
ea tamen ante lapsum accepit: an, quamvis
veritatem ipsam fateantur, non tamen omnino
certam putant: sed sine fidei periculo, imò sine
temeritate posse contrarium asseri.

Sed principijs D. Augustini inhærendo, cu-
jus doctrinam in hoc opere proponendam &
explicandam suscepimus, & cui præcipuè de ijs,
quæ gratiam primi & secundi Adam spectant,
credi debet, utpote à quo penè omnia, quæ de
rebus eò spectantibus in Concilijs & Eccle-
siastica doctrina certa sunt, promanarunt, exi-
stimamus non posse in controversiam rem istà
revocari; sed tanquam in Ecclesia definitam
& fide certam debere supponi. Ille igitur ubi-
que constanter sine ulla fluctuatione rem istam
multis modis tradit.

Nam primò docet, naturam humanam sine
vitio, sine culpa, salvam & incolumem esse à
Deo conditam. *Creatus est inquit primus homo in
natura sine culpa, in natura sine vitio.* Et sermone

*Aug. serm.
11. de verb.
sed p. 6. 2.*

decimo tertio: *Dominus Deus creato homini sine
vicio temperantiam præcipere dignatus est.* Et in li-
bro de natura & gratia: *Natura quippe hominis Lib. de nat.
primus inculpata, & sine ullo vitio creata est.* Et in *grat. c. 2.
eodem libro: Si iste, qui hunc librum scripsit, de
illa hominis natura loqueretur, quæ primo inculpata
& salva condita est.* Et aliquanto antè: *Qui nescit
(hominem) sanum & inculpabilem factum? Quam
doctrinâ Catholica fidei esse, non est dubium.*

Iam verò culpa & vitium, quod ab illo pri-
mè conditionis statu prolabendo contraxit, &
propter quod jam nullo modo sanus & salvus
est, in eo maximè situm est, quod gratiam illà
sanctificantem amisit. Hoc est enim præcipuum
vitium, & culpa ejus. Perro salvum, sanum, sine
vitio & culpa esse conditum juxta doctrinam
sancti Augustini nihil est aliud, quam Deo ita
mente & voluntate esse conjunctum, ut non
possit à Deo, à salute, à vita æterna separari.

Nam, ut ait contra Pelagianos, quod alibi
sæpè repetit: *A salute & vita æterna hominem nisi
peccata non separant.* quod usque adeò verum est
apud Augustinum, ut etjam infantes, si juxta
Pelagij dogma, sine vitio procreantur, hoc solum in
se habentes, quod Deus condidit, judicet illos non
tantum futuros in eo statu, in quo Adam fuit ante
prævaricationem, utpote cui tunc nullum malum
vitiumque inerat, atque id solum in illo erat, quod
Deus condiderat; sed etjam frustra baptizari, &
fieri Christianos. Nimirum quia jam sani sunt,
salvi sunt, sine culpa & peccato sunt, gratiam
Dei habent: quia nulla Augustino salus, nisi
per gratiam. De quibus in recensione dogma-
tum Pelagij latius dictum est, & infra uberius
dicturi sumus.

Secundò docet Augustinus, hominem sa-
pientem esse à Deo conditum: non enim sine
vitio conderetur, si cum stultitia conderetur,
ut ipse dicit, *sit stultitia magnum vitium.*
Itaq; generaliter dicit Augustinus: *Nemini du-
bium est, omnes homines aut stultos, aut sapientes esse.*

*Serm. 13. 2.
Lib. de nat.
& grat. c. 2.
Ibid. c. 15.
Cap. 43.*

*Lib. 1. de pecc.
merit. c. 24.*

*Lib. de pecc.
orig. c. 13.*

*Vide lib. 2.
de Hæres.
Pelag. c. 19.
usque ad 25.*

*Vide & Iasè
in libro de
pura natura,
Lib. 1. re-
tract. c. 14.
Lib. de nat.
credenti c. 6.
Cui 127*

MISSI
SENTI